

Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS BESLUT (avdelningen för överklaganden)

den 28 maj 2013*

”Förfarande — Fastställande av rättegångskostnader — Advokatarvode — En institution låter sig företräddas av advokat — Ersättningsgilla kostnader”

I mål T-278/07 P-DEP,

Luigi Marcuccio, Tricase (Italien), företrädd av advokaten G. Cipressa,

klagande,

mot

Europeiska kommissionen, företrädd av J. Currall, C. Berardis-Kayser och G. Gattinara, samtliga i egenskap av ombud,

motpart,

angående en talan om fastställande av rättegångskostnader till följd av tribunalens dom av den 20 oktober 2008 i mål T-278/07 P, Marcuccio mot kommissionen (REGP 2008, s. I-B-1-59 och s. II-B-1-407),

meddelar

TRIBUNALEN (avdelningen för överklaganden),

sammansatt av ordföranden M. Jaeger samt domarna N.J. Forwood (referent), I. Pelikánová, A. Dittrich och L. Truchot,

justitiesekreterare: E. Coulon,

följande

Beslut

Bakgrund, förfarandet och parternas yrkanden

- 1 Luigi Marcuccio har, genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 18 juli 2007, i enlighet med artikel 9 i bilaga I till stadgan för Europeiska unionens domstol, överklagat det beslut som Europeiska unionens personaldomstol (första avdelningen) meddelade den 11 maj 2007 i mål F-2/06, Marcuccio mot kommissionen (REGP 2007, s. I-A-1-137 och s. II-A-1-749). Personaldomstolen avvisade i det

* Rättegångsspråk: italienska.

beslutet Luigi Marcuccios talan då den ansåg att det var uppenbart att den inte kunde tas upp till sakprövning. Talan avsåg ogiltigförklaring av Europeiska gemenskapernas kommissions beslut att avsluta ett förfarande för utbetalning av förmåner enligt artikel 73 i tjänsteföreskrifterna för tjänstemän i Europeiska gemenskapen vilket inletts med anledning av ett olycksfall som Luigi Marcuccio råkat ut för.

- 2 Förstainstansrätten ogillade överklagandet genom dom av den 20 oktober 2008 i mål T-278/07 P, Marcuccio mot kommissionen (REGP 2008, s. I-B-1-59 och s. II-B-1-407), och slog fast att Luigi Marcuccio skulle bära sina rättegångskostnader och ersätta kommissionens rättegångskostnader för det förfarandet.
- 3 Kommissionen erinrade, genom skrivelse av den 3 maj 2011 ställd till Luigi Marcuccio och med kopia till dennes advokat, Luigi Marcuccio bland annat om att kommissionen redan tidigare, genom skrivelse av den 8 juli 2010, hade skickat en förteckning över nio domar och beslut, däribland domen av den 20 oktober 2008 i det ovannämnda målet Marcuccio mot kommissionen, i vilka Luigi Marcuccio förpliktats att ersätta rättegångskostnaderna, samt hade angett de belopp som kommissionens rättegångskostnader uppgått till i vart och ett av målen. Det belopp som är i fråga i förevarande mål uppgår till 4 500 euro. Det motsvarar den ersättning som betalats till advokat A. Dal Ferro i enlighet med ett avtal avseende uppdrag såsom juridiskt ombud av den 25 september 2007. I en skrivelse av den 5 maj 2011 som ställdes till Luigi Marcuccio med kopia till dennes advokat, rättade kommissionen ett skrivfel som endast avsåg uppgiften om det totala belopp som de rättegångskostnader uppgick till som klaganden krävdes på med avseende på 24 mål, vilka inbegriper förevarande mål.
- 4 Eftersom parterna inte nådde någon överenskommelse med avseende på de ersättningsgilla kostnaderna, ingav kommissionen förevarande begäran om fastställande av rättegångskostnader, som inkom till tribunalens kansli den 20 juli 2012 och som ingetts med tillämpning av artikel 92.1 i tribunalens rättegångsregler. Nämnda begäran ingavs i syfte att tribunalen skulle fastställa att de ersättningsgilla kostnaderna i det mål som gett upphov till domen av den 20 oktober 2008 i det ovannämnda målet Marcuccio mot kommissionen uppgår till 4 500 euro och att den skulle förplikta Luigi Marcuccio att ersätta rättegångskostnaderna i förevarande förfarande för fastställande av rättegångskostnader.
- 5 Luigi Marcuccio inkom med ett yttrande den 21 augusti 2012. Han yrkade att tribunalen skulle besluta att den begäran som kommissionen ingett skulle delges honom och att bilagorna 7, 9 och 10 skulle avlägsnas från akten i målet. Vidare yrkade Luigi Marcuccio att begäran om fastställande av rättegångskostnaderna skulle avvisas eller, i andra hand, att de ersättningsgilla kostnaderna skulle fastställas till 1 400 euro samt att kommissionen skulle förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna i förevarande förfarande och ersätta de onödiga kostnader som tribunalen haft inom ramen för samma förfarande.
- 6 Med tillämpning av artikel 14 i rättegångsreglerna och på förslag av avdelningen för överklaganden beslutade tribunalen att hänskjuta målet till en avdelning i utökad sammansättning.

Rättslig bedömning

Yrkandet om att begäran om fastställande av rättegångskostnaderna ska delges klaganden

- 7 Tribunalen konstaterar inledningsvis att det saknas fog för Luigi Marcuccios påståenden att den kontradiktoriska principen skulle ha åsidosatts av det skälet att förevarande begäran delgavs klagandens advokat G. Cipressa i stället för honom själv. Genom överklagandet i det mål som gav upphov till domen av den 20 oktober 2008 i det ovannämnda målet Marcuccio mot kommissionen, valde Luigi Marcuccio advokaten G. Cipressas adress såsom adress för delgivning i enlighet med

artiklarna 44.2 och 138.1 i rättegångsreglerna. Således gjordes delgivningen av begäran om fastställande av rättegångskostnader i samma mål i vederbörlig ordning när nämnda advokat mottog den i enlighet med artikel 100 i rättegångsreglerna. Eftersom Luigi Marcuccio gavs möjlighet att inkomma med yttranden i enlighet med artikel 92.1 i rättegångsreglerna – en rättighet som han för övrigt utnyttjade – iaktogs den kontradiktoriska principen fullt ut. Sökandens yrkande att han skulle ha delgetts kommissionens begäran ska därför ogillas.

Upptagande till sakprövning av begäran om fastställande av rättegångskostnader

- 8 Det saknas likaså fog för Luigi Marcuccios argument att förevarande begäran inte kan upptas till sakprövning. De skäl han har angett är att skrivelserna av den 3 och den 5 maj 2011 (se punkt 3 ovan) inte kommit fram till honom och att det inte förelåg någon sådan tvist om de kostnader som är ersättningsgilla som avses i artikel 92.1 i rättegångsreglerna när förevarande begäran ingavs. Kommissionen har visserligen endast inkommit med bevis för att skrivelsen av den 5 maj 2011 skickats. Luigi Marcuccio har emellertid inte ifrågasatt att advokat G. Cipressa har mottagit skrivelsen av den 8 juli 2010 och inte heller att den hänförde sig till det mål med avseende på vilket förevarande begäran har ingetts och att beloppet 4 500 euro däri angavs såsom ersättningsgilla rättegångskostnader. Dessutom har Luigi Marcuccio inte gjort gällande att han meddelat kommissionen att det uppdrag som han gett advokat G. Cipressa, som fortsätter att företräda honom i förevarande mål, inte omfattade eller inte längre omfattade följderna av verkställigheten av den dom genom vilken han förpliktades att ersätta rättegångskostnaderna eller ett eventuellt förfarande för fastställande av rättegångskostnader. Han har inte heller gjort gällande att advokat G. Cipressa skulle ha meddelat kommissionen detta. Luigi Marcuccio har även framfört argumentet att kommissionen i skrivelserna av den 3 och den 5 maj inte lämnat några styrkande uppgifter som gör det möjligt att bedöma huruvida kommissionens anspråk är välgrundade. Tribunalen konstaterar att det inte i några bestämmelser i rättegångsreglerna uppställs något krav på att en part ska inge styrkande handlingar till stöd för sina anspråk på det stadium då kontakt tas med den andra parten, det vill säga innan begäran om fastställande av rättegångskostnader lämnas in. Den kontradiktoriska principen iaktas fullt ut vid tribunalen inom ramen för det förfarande som föreskrivs i artikel 92.1 i rättegångsreglerna. Tribunalen finner således, mot bakgrund av de faktiska omständigheterna i förevarande mål, att Luigi Marcuccio har getts möjlighet att bestrida det belopp som kommissionen begärt med anledning av domen av den 20 oktober 2008 i det ovannämnda målet Marcuccio mot kommissionen och finner vidare att Luigi Marcuccios inställning kan likställas med att det föreligger en tvist i den mening som avses i artikel 92.1 i rättegångsreglerna.
- 9 Den tid på mindre än två år som förflutit mellan den tidpunkt då domen av den 20 oktober 2008 i det ovannämnda målet Marcuccio mot kommissionen meddelades och den tidpunkt då skrivelsen av den 8 juli 2010 skickades är för övrigt inte orimlig. Det framstår som lämpligt att kommissionen, som har att hantera en rad tvister mellan kommissionen och klaganden, meddelar klaganden sina anspråk med avseende på flera mål som avgjorts fram till och med den tidpunkten. Såsom följer av skrivelsen av den 3 maj 2011, vars innehåll inte ifrågasatts av Luigi Marcuccio, innehöll skrivelsen av den 8 juli 2010 begäran om betalning av rättegångskostnader i nio mål varav det sista avgjordes den 23 mars 2010. Vid ett sådant förhållande har Luigi Marcuccio under alla omständigheter inte fog för sitt påstående att kommissionen valt att inte göra gällande sin rätt att kräva ersättning för sina rättegångskostnader. Luigi Marcuccios argument att kommissionens begäran inte framställts inom rimlig tid kan således inte godtas. Eftersom parterna inte nått någon överenskommelse med avseende på vilket belopp som de ersättningsgilla kostnaderna uppgår till, slår tribunalen fast att kommissionens begäran kan upptas till sakprövning och att tribunalen ska fastställa beloppet för kommissionens ersättningsgilla kostnader i det mål som gett upphov till domen av den 20 oktober 2008 i det ovannämnda målet Marcuccio mot kommissionen.

Prövning i sak av begäran om fastställande av rättegångskostnader

Huruvida kommissionens rättegångskostnader är ersättningsgilla

- 10 Enligt artikel 91 b i rättegångsreglerna anses ersättningsgilla kostnader utgöras av nödvändiga kostnader som parterna haft med anledning av förfarandet, särskilt utgifter för resor och uppehålle samt arvode för ombud, rådgivare eller advokat.
- 11 Av denna bestämmelse följer att de ersättningsgilla kostnaderna endast består av dels rättegångskostnaderna i förfarandet vid tribunalen, dels de kostnader som varit nödvändiga med anledning av samma förfarande (tribunalens beslut av den 23 mars 2012 i mål T-498/09 P-DEP, Kerstens mot kommissionen, punkt 13).
- 12 Eftersom det dessutom inte finns några taxebestämmelser i unionsrätten ska tribunalen göra en fri bedömning av omständigheterna med beaktande av saken i målet och målets art, målets betydelse ur ett unionsrättsligt perspektiv samt dess svårighetsgrad, omfattningen av det arbete som domstolsförfarandet har kunnat föranleda för ombuden och målets ekonomiska betydelse för parterna (beslutet i det ovannämnda målet Kerstens mot kommissionen, punkt 14).
- 13 När den fastställer de ersättningsgilla kostnaderna ska tribunalen beakta alla omständigheter i målet fram till dess att beslutet om fastställande om rättegångskostnader meddelades, vilket inbegriper de nödvändiga kostnaderna i förfarandet för fastställande av rättegångskostnader (beslutet i det ovannämnda målet Kerstens mot kommissionen, punkt 15).
- 14 Såsom följer av artikel 19 första stycket i domstolens stadga, vilken ska tillämpas på förfarandet vid tribunalen enligt artikel 53 första stycket i samma stadga, får unionens institutioner biträdas av en advokat. Ersättning till advokat kan således utgöra en nödvändig kostnad med anledning av förfarandet (beslutet i det ovannämnda målet Kerstens mot kommissionen, punkt 20), och institutionen är inte skyldig att visa att biträde av advokat var objektivt motiverat (se, för ett liknande resonemang, domstolens beslut av den 31 januari 2012 i mål C-323/06 P-DEP, punkterna 10 och 11). Att kommissionen använder sig av två egna tjänstemän och en extern advokat har således visserligen inte någon inverkan på bedömningen av om dessa kostnader som sådana är ersättningsgilla, då det inte finns något principiellt skäl att utesluta dem. Den omständigheten kan emellertid ha inverkan på fastställandet av beloppet för de kostnader med anledning av förfarandet som är ersättningsgilla *in fine* (beslutet i det ovannämnda målet Kerstens mot kommissionen, punkt 21). Det kan med andra ord inte vara fråga om ett åsidosättande av principen om likabehandling av parterna när institutionen, som är svarandepart, väljer att anlita advokat i vissa mål medan den företräds av egna tjänstemän i andra mål.
- 15 Om det uppställdes krav på att en institution, med avseende på all ersättning för biträde av advokat eller delar av sådan ersättning, var skyldig att visa att det var "objektivt" motiverat att anlita advokat, skulle det i själva verket innebära en indirekt begränsning av den frihet som säkerställs i artikel 19 första stycket i domstolens stadga. Det skulle medföra att unionsdomstolen var skyldig att ersätta den bedömning som gjorts av institutionerna och organen, vilka är ansvariga för organisationen av sin verksamhet, med sin egen bedömning. En sådan uppgift är varken förenlig med artikel 19 första stycket i domstolens stadga eller med de befogenheter som unionens institutioner och organ har beträffande hanteringen av sina mål vid unionsdomstolarna. Unionsdomstolens beaktande av att en eller flera tjänstemän deltagit som ombud vid sidan av den ifrågavarande advokaten är däremot förenligt med dess uppgift att göra en bedömning inom ramen för ett förfarande för fastställande av rättegångskostnader med stöd av artikel 91 b i rättegångsreglerna (se punkterna 10–12 ovan).

De ersättningsgilla kostnadernas omfattning

- 16 För att tribunalen, mot bakgrund av de kriterier som angetts i punkt 12 ovan, ska kunna bedöma huruvida kostnaderna med anledning av förfarandet var nödvändiga, krävs det att den som ingett begäran inkommer med preciserade uppgifter (se, för ett liknande resonemang, domstolens beslut av den 17 februari 2004 i mål C-321/99 P-DEP, DAI mot ARAP m.fl., ej publicerat i rättsfallssamlingen, punkt 23, och av den 20 maj 2010 i de förenade målen C-12/03 P-DEP och C-13/03 P-DEP, Tetra Laval mot kommissionen, ej publicerat i rättsfallssamlingen, punkt 65). Det är visserligen inte omöjligt för tribunalen att, efter en skälighetsbedömning, fastställa de ersättningsgilla kostnaderna även om några sådana exakta uppgifter inte lämnats in. Om så är fallet ska tribunalen dock med nödvändighet göra en restriktiv bedömning av sökandens anspråk (se tribunalens beslut av den 24 oktober 2011 i mål T-176/04 DEP II, Marcuccio mot kommissionen, ej publicerat i rättsfallssamlingen, punkt 27, och där angiven rättspraxis).
- 17 I förevarande fall ska det för det första vid bedömningen av omfattningen av det arbete som domstolsförfarandet har kunnat föranleda för kommissionen beaktas att Luigi Marcuccios överklagande omfattade sex grunder. Den första grunden avser att de faktiska omständigheterna har missuppfattats och återgetts felaktigt. Den andra grunden avser total avsaknad av motivering. Som tredje grund har gjorts gällande att begreppet rättsakt som går någon emot har tillämpats felaktigt och som fjärde grund att personaldomstolen underlåtit att pröva en grundläggande fråga samt att skyldigheten att uttrycka sig klart (*clare loqui*) åsidosatts. Den femte grunden avser åsidosättande av principen om oskyldighetspresumtion (*adage ei incumbit probatio qui dicit, non qui negat*). Som sjätte grund har slutligen gjorts gällande att förfarandefel begåtts vilket påverkat förfarandet vid personaldomstolen. Av det ovanstående följer att arbetsbelastningen har kunnat bli större än vad som kunnat förväntas med beaktande av omständigheterna i målet.
- 18 För det andra ska tribunalen göra en bedömning av omständigheterna med beaktande av saken i målet, målets art och målets ekonomiska betydelse för parterna. Det ska erinras om att nämnda grunder avsåg det beslut som personaldomstolen meddelat, genom vilket den avvisade talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut att avsluta förfarandet för utbetalning av förmåner enligt artikel 73 i tjänsteföreskrifterna för tjänstemän i Europeiska gemenskapen. Luigi Marcuccio åberopade grunderna i syfte att ifrågasätta personaldomstolens bedömning i en rad avseenden och kommissionen hade sedan att ta ställning till dessa, vilket den gjorde i sitt svar.
- 19 För det tredje följer det av det ovanstående, vad beträffar målets betydelse ur ett unionsrättsligt perspektiv samt dess svårighetsgrad, att det varken var särskilt betydelsefullt eller hade särskilt hög svårighetsgrad.
- 20 I förevarande fall har kommissionen krävt ett belopp på 4 500 euro, vilket motsvarar ett schablonbelopp som förhandlats fram med kommissionens externa advokat. Inledningsvis erinrar tribunalen om att unionsdomstolen inte har rätt att fastställa ett belopp som motsvarar den ersättning som parterna ska betala till de egna advokaterna utan i stället ska fastställa beloppet för de ersättningsgilla kostnader som den part som förpliktats att ersätta rättegångskostnaderna ska betala (se domstolens beslut av den 10 september 2009 i mål C-204/07 P-DEP, C.A.S. mot kommissionen, ej publicerat i rättsfallssamlingen, punkt 13, och där angiven rättspraxis, se förstainstansrättens beslut av den 13 februari 2008 i mål T-310/00 DEP, Verizon Business Global mot kommissionen, ej publicerat i rättsfallssamlingen, punkt 29, och tribunalens beslut av den 31 mars 2011 i de förenade målen T-5/02 DEP och T-80/02 DEP, Tetra Laval mot kommissionen, ej publicerat i rättsfallssamlingen, punkt 55, och där angiven rättspraxis). På samma sätt har den omständigheten att det är fråga om en schablonmässigt bestämd ersättning inte någon inverkan på tribunalens bedömning av omfattningen av de ersättningsgilla rättegångskostnaderna, då tribunalen grundar sig på väl etablerade kriterier och de preciserade uppgifter som parterna har att inkomma med. Det är visserligen inte omöjligt för

tribunalen att, efter en skälighetsbedömning, fastställa de ersättningsgilla kostnaderna även om några sådana preciserade uppgifter inte lämnats in. Om så är fallet ska tribunalen dock med nödvändighet göra en restriktiv bedömning av sökandens anspråk, såsom har angetts ovan i punkt 16.

- 21 Kommissionen har preciserat att dess externa advokat i efterhand har uppskattat det totala antalet arbetstimmar till 17, med en timkostnad på 250 euro. Arbetet har bland annat bestått av en bedömning av det överklagade beslutet, en undersökning av rättspraxis och upprättande av svarsinlagen och kontakter med kommissionens ombud i syfte att sammanställa handlingarna i målet. Kommissionen har även angett att dess externa advokat bedömer att dennes kontorskostnader som har ett samband med målet i fråga uppgår till 250 euro.
- 22 Mot bakgrund av bedömningen av de kriterier som är relevanta vid fastställandet av ersättningsgilla kostnader, ska såväl antalet arbetstimmar som kommissionens externa advokat har lagt ned som dennes timkostnad anses vara rimlig. Vad beträffar advokatens utgifter, kan det konstateras att det inte har ingetts något bevis som styrker beskrivningen av de administrativa kostnader som advokaten haft. Eftersom det angivna beloppet inte står i proportion till den beskrivning av utgifterna som lämnats, var det dock av särskild betydelse att sådan bevisning ingavs. Således gör tribunalen, med beaktande av den rättspraxis som det erinrats om ovan i punkt 20, en rättvis bedömning av de ersättningsgilla kostnaderna och fastställer att de totalt uppgår till 4 300 euro, varvid den beaktar samtliga omständigheter i målet fram till dagen för förevarande beslut.
- 23 Eftersom denna slutsats inte grundas på bilagorna 7, 9 och 10 i begäran om fastställande av rättegångskostnader, saknas det skäl att bifalla Luigi Marcuccios yrkande att de ska avlägsnas från akten i målet. Kommissionens agerande inom ramen för förevarande förfarande har dessutom inte föranlett att tribunalen haft onödiga kostnader som hade kunnat undvikas. Luigi Marcuccios yrkande att kommissionen ska förpliktas att ersätta kostnader som tribunalen haft ska därför avslås.

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (avdelningen för överklaganden)

följande:

De sammanlagda rättegångskostnader för vilka Luigi Marcuccio ska ersätta Europeiska kommissionen fastställs till 4 300 euro.

Luxemburg den 28 maj 2013.

Justitiesekreterare
E. Coulon

Ordförande
M. Jaeger